

Закотнинг фарзлиги ва фазилати | Фиқҳ дарслари (285-дарс)

19:00 / 07 июнь 417

لَعَلَّكُم مِّنَ الرَّسُولَ وَأَطِيعُوا الْزَكُوَةَ وَأَتُوا الصَّلَاةَ وَأَقِيمُوا

ترجمон
۵۶

Аллоҳ таоло:

«Намозни тўқис адо этинглар, закот беринглар ва Расулга итоат қилинглар. Шоядки, раҳм қилинсангиз», деган (Нур сураси, 56-оят).

Қуръони Каримда намоз билан закот йигирма етти жойда бирга зикр қилингани юқорида айтиб ўтилган эди. Ушбу оят ана шу оятларнинг энг шиддатлисиdir.

Аллоҳ таоло намоз ўқишига қандай амр қилган бўлса, закот беришга ҳам, Набий соллаллоҳу алайҳи васалламга итоат қилишга ҳам шундай амр қилмоқда.

Демак, намоз қандай фарз бўлса, закот ҳам шундай фарз. Набий соллаллоҳу алайҳи васалламга итоат қилиш ҳақидаги амр қанча кучга эга бўлса, закот бериш ҳақидаги амр ҳам шунча кучга эгадир.

Аллоҳ таоло:

إِنَّ عَلَيْهِمْ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَرَأَيْتَ كَيْمَتَهُمْ صَدَقَةً أَمْ وَلَهُمْ مِنْ خَذْنَ

عَلَيْمُ سَمِيعٌ وَاللَّهُ لَهُمْ سَكَنٌ صَلَوَاتُكَ ۖ ۱۰۳

«Молларидан садақа ол. Бу билан уларни поклайсан, тозалайсан. Уларнинг ҳаққига дуо қил. Албатта, дуоинг улар учун таскиндири. Аллоҳ ўта эшитувчиидир, ўта билувчиидир», деган (*Тавба сураси, 103-оят*).

Аллоҳ таоло ушбу оятда Набийимиз соллаллоҳу алайҳи васалламга амр қилиб, моли нисобга етган мусулмонларнинг молларидан закот олишга буюрмоқда.

Закотнинг бир номи «садақа»дир. Бизда «садақа» сўзи ихтиёрий хайр-эҳсонга нисбатан айтилса ҳам, араб тилида закотни билдиради. Закотни «садақа» дейиш «садақа» сўзида «тасдиқ» маъноси борлиги учундир. Чунки ўз молидан иймон-ихлос билан закотни чиқариб бериш мазкур одамнинг иймони ҳақиқий эканининг тасдиғидир.

Аллоҳ таоло:

كَبِيرٌ أَجْرٌ لَهُمْ وَأَنفَقُوا مِن كُلِّ مَا امْتَنُوا فَالَّذِينَ

«Бас, сизлардан иймон келтирган ва инфоқ қилғанларга улуғ ажр бордир», деган (Хадид сураси, 7-оят).

Иймон билан инфоқ бирга бўлганда кишига катта фойда келтирас экан. Бунда мўминларни закот ва бошқа молиявий ибодатларга чорлаш бор.

هُلَلِي ضَرِسْ أَبَعْنْ بَارَنَع
هُلَلِي صَيْبَنْ لَانَأْ : أَمْهَنَع
نْ بَدَاعْ مَلَاقَ مَلَسَ وَهْ يَلَع
يَلِإِهَثَعَبَنِي حَلَبَج
أَمْوَقِ يَتْأَسَ كَنِإِ «: نَمِيْلِي
مُهْتَئِجِ زَدَافِ بَاتِكَلَهْأَ
أَلَنَأْ اُودَهَشَيِ نَأْ يَلِإِمْهُعَدَافِ
لُوسَرَ دَمَحَمَنَأْ وَهُلَلِإِهَلَإِ
كَلَ اُعَاطَهْمُهْنِإِفِ هُلَلِإِ

دَقَهْلَلَانَأُمْرَبْخَأَفَكَلَذَبَ
تَأَوَلَصَسْمَخْمُهِيَلَعَضَرَفَ
مُهْنَأَفَكَلَيَلَوَمُهِيَلُكَيَفَ
مُهْرَبْخَأَفَكَلَذَبَكَلَأُعَاطَأَ
مُهِيَلَعَضَرَفَدَقَهْلَلَانَأَ
مِهِيَأَيَنْعَأَنَمُدَحْوَتَهَقَدَصَ
نَأَفَمِهِيَأَرَقُفَكَلَعَدَرَتَفَ
كَأَيَأَفَكَلَذَبَكَلَأُعَاطَأَمُهْ
هَقَدَقَتَأَوْمِهِلَأَوْمَأَمِهِلَكَوَ
هَنْيَبَسْيَلُنَأَفَمُهْلَظَمَلَاَ
هَأَورَ. «بَاجَهْلَلَانْيَبَوَ
هَسْمَخَلَاَ.

Иbn Аббос розияллоху анхумодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам Мұъз ибн Жабални Яманга юбораётиб, унға қуидагиларни айтганлар:

«Албатта, сен аҳли китоб қавмнинг ҳузурига борасан. Бас, қачон уларнинг ҳузурига етиб борсанг, уларни «Лаа илааха иллаллоҳу ва анна Мұхаммадан Расулуллоҳ», деб шаҳодат беришларига даъват қил.

Агар улар сенга бунда итоат этсалар, Аллоҳ уларга бир кечакундузда беш вақт намозни фарз қилганининг хабарини бер.

Агар улар сенга бунда итоат этсалар, Аллоҳ уларга уларнинг бойларидан олиниб, фақирларига қайтариладиган садақани фарз қилганининг хабарини бер.

Агар улар сенга бунда итоат этсалар, яхши молларини олишдан ҳазир бўл. Мазлумнинг дуосидан қўрқ, чунки у (дуо) билан Аллоҳнинг орасида парда йўқдир».

Бешовлари ривоят қилишган.

هُلْلَى يَضْرَبَرْيَرْهُ يَبْأَنْعُ
يَبْنَلَى يَتَأْمُلُجَرَنْأُونْعُ
مَلَسَوْهُ يَلْعُلَلَى يَلْصَ
اَذِلَّمَعَ يَلْعُلَدَلَاقَفَ
لَاقَ اَنْجَلُتْلَخَدُوتْلَمَعَ
هُبُكْرُشْتَلَهَلَلُدُبْعَتَ«
اَلْصَلَمَيْقُتَوْهُيَشَ
اَلْزَلَلَى يَدُوتَوْهَبُوتْكَمَلَ

مُوْصَتَ وَ هَضْرُفَ مْلَا
يَسْفَنْ يَدْلَاوَ لَاقْ . «نَاصَمَرْ
أَمَلَفْ . أَذَهَ دِيزْ أَلْهَدَيَبْ
هَرَسْ نَمْ» يَبْنَ لَاقْ يَلْوَ
لَهَنْ مَلْجَرَ يَلْإِرْ طَنَيْ نَأْ
لَهَنْ يَلْفَهَنْ جَلْ».

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Бир одам Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига келиб:

«Мени бир амалга далолат қилингки, уни қилсам, жаннатга кирай», деди. У зот:

«Аллоҳга ибодат қиласан ва Үнга ҳеч нарсани ширк келтирмайсан. Фарз намозни қоим қиласан. Фарз қилинган закотни адo этасан. Рамазон(рўзаси)ни тутасан», дедилар.

«Жоним қўлида бўлган Зот билан қасамки, бундан зиёда қилмайман», деди.

У қайтиб кетгач, Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Кимни аҳли жаннатдан бир одамга назар солиш хурсанд қилса, бунга назар солсин», дедилар».

«Кифоя» китобининг иккинчи жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 5 октябрдаги 03-07/7013-рақамли холосаси асосида чоп этилган.